

سرمایه گذاری در امنیت غذایی گزارش مراسم روز جهانی غذا

روز چهارشنبه ۲۳ مهر ماه ۱۳۷۶ مراسم روز جهانی غذا با شعار «سرمایه گذاری در امنیت غذایی»، چون سالهای گذشته در وزارت کشاورزی برگزار شد. در این مراسم که معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست و وزیران کشاورزی، جهادسازندگی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و گروهی از شخصیت‌های علمی حضور داشتند، ابتدا دکتر دهقان شعار، مسئول کمیته برنامه ریزی و هماهنگی برنامه غذا به تشریح عنوان سرمایه گذاری و امنیت غذایی پرداخت و گفت: امنیت نه به عنوان تأمین غذا، بلکه به این معنی است که غذا برای همه و دسترسی به مواد غذایی کافی، مناسب و سالم برای برخورداری از یک زندگی سالم تأمین شده باشد. سپس دکتر عیسی کلانتری وزیر کشاورزی طی سخنانی به اهمیت نقش تغذیه در رشد اقتصادی و توسعه اشاره کرد و گفت: بهبود وضعیت امنیت غذایی منوط به شناسایی جامع علل و مشکلات ناامنی غذایی در مجموعه سیستم غذا و تغذیه

کشور از مرحله عرضه غذا تا دسترسی فرد در خانوار به غذاست.

وزیر کشاورزی با اشاره به اهمیت سرمایه‌گذاری‌های دولتی و خصوصی و جهت‌دهی آن در راستای تقویت زیر بخش‌های غذا و تغذیه به منظور پایداری امنیت غذایی، از تکافوی موجودی غذا، پایداری و دسترسی تمام مردم به غذای عرضه شده به عنوان سه بعد امنیت غذایی یاد کرد.

دکتر کلانتری در تشریح عملکرد بخش کشاورزی گفت: متوسط نرخ رشد ارزش افزوده بخش در نخستین برنامه پنج‌ساله اول توسعه ۵/۹۵ درصد بود که بیش از دو برابر نرخ رشد جمعیت بوده است و افزود: بررسی آمار تولیدات کشاورزی نسبت به سال ۱۳۶۷ نشان‌دهنده افزایش چشمگیر تولیدات کشاورزی و مواد غذایی است به طوری که تولید سرانه غذا از ۶۳۰ کیلوگرم در سال ۶۷ به حدود ۹۲۰ کیلوگرم در سال ۱۳۷۵ رسیده است.

دکتر کلانتری سپس به ضریب خودکفایی برخی از محصولات کشاورزی اشاره کرد و در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سهم انرژی دریافتی از فراورده‌های گیاهی به میزان ۹۰ درصد و مقایسه آن با سهم فراورده‌های حیوانی گفت: در مقایسه عرضه غذای کشور با استانداردهای جهانی، در می‌یابیم که عرضه غذا در سطح کلان از ترکیب صد درصد مطلوبی برخوردار نیست و باید در جهت افزایش بیشتر عرضه مواد غذایی حیوانی و میوه و سبزی و به طور کلی تنوع غذایی گام برداشت و این مهم در تدوین استراتژی توسعه کشاورزی ایران برای افق ۱۴۰۰ مورد توجه قرار گرفته است.

پس از سخنان وزیر کشاورزی دکتر جمال احمد نماینده فائو در ایران پیام مدیرکل فائو را قرائت کرد.

در این پیام بر نقش سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی در دستیابی به غذا، به ضرورت سرمایه‌گذاری در توسعه منابع انسانی بویژه آموزش، تحقیق و ترویج، اعتبارات، آموزش تغذیه و سلامت غذایی به کشاورزان و تولیدکنندگان مواد غذایی تأکید و اعلام شده: در حال حاضر برنامه مخصوص امنیت غذایی فائو، ۱۹ کشور کم‌درآمد را که با کمبود مواد غذایی روبه‌رو هستند تحت پوشش دارد. هدف این برنامه کاهش سریع و پایدار گرسنگی از طریق افزایش تولید

سرمایه گذاری در امنیت غذایی

و دسترسی به غذا در نقاطی است که بیشترین نیاز وجود دارد. وی سپس ابراز امیدواری کرد که در آینده نزدیک تمام ۸۶ کشور کم درآمد و کم غذا در این برنامه شرکت داشته باشند.

نماینده فائو سپس به برنامه‌های این سازمان برای بسیج وسیعتر و افزایش آگاهی عمومی اشاره کرد و گفت: فائو به مناسبت روز جهانی غذا برنامه Telefood را مطرح کرده است که نخستین فراخوان جهانی تلویزیونی برای یاری جستن از عموم مردم جهان است. «تله‌فود» تلاش دراز مدتی است شامل یک سری برنامه‌های تلویزیونی که همزمان در سطح ملی در کشورهای شرکت‌کننده و در سطح بین‌المللی در شهر رم سازماندهی شده است.

وی در پایان از ارتقای آگاهی و تجهیز منابع به عنوان دو هدف عمده این برنامه نام برد. آنگاه مهندس سعیدی‌کیا وزیر جهادسازندگی طی سخنانی گفت: پیشبینی می‌شود که جمعیت ایران در حدود ۲۰ سال دیگر به ۱۰۰ میلیون نفر برسد. در سال ۱۳۴۹ هر هکتار از اراضی کشاورزی برای ۱/۷ نفر غذا تولید می‌کرد، در حالی که در سال ۱۳۷۰ این مقدار به ۳/۲ نفر افزایش یافته است.

وی سپس نتیجه گرفت که باید ضمن کوشش در جهت تنظیم خانواده، برای بهره‌وری از آب و خاک و پیشگیری از ضایعات مواد غذایی و استفاده از ظرفیتهای بخش کشاورزی و دامی تلاش کرد.

مهندس سعیدی‌کیا افزود: بسیج تمام امکانات برای تولید مواد غذایی در داخل، یک ضرورت انکار ناپذیر در دنیای کنونی و بخصوص در جامعه اسلامی است.

وزیر جهادسازندگی در بخشی از سخنانش گفت: مناطق روستایی، قطب تولید مواد غذایی و روستاییان تولیدکننده این مواد می‌باشند. در دستیابی به امنیت غذایی و افزایش تولیدات داخلی باید روستا و روستایی‌کانون توجه اقدامات و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی باشد.

دکتر محمد فرهادی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دیگر سخنران این مراسم بود که طی سخنانی گفت: سوء تغذیه، توانمندی و کارایی کشورها را کم کرده است. هم اکنون ۸۴۱ میلیون نفر از مردم جهان گرسنه‌اند و این معادل ۲۰ درصد جمعیت کشورهای

در حال توسعه است.

وی افزود در حدود ۱۹۰ میلیون کودک در جهان دچار کم‌وزنی، ۲۳۰ میلیون کودک دچار کوتاه قدی تغذیه‌ای و ۵۰ میلیون کودک دچار لاغری هستند.

دکتر فرهادی گفت کمبود ویتامین A مشکل حداقل ۶۰ کشور جهان است و ۴۰ میلیون کودک به کمبود ویتامین A دچارند. حدود ۲۹ درصد از جمعیت جهان در معرض خطر کمبود ید قرار دارند و دو میلیارد نفر به کمبود آهن مبتلا هستند.

دکتر فرهادی در بخشی دیگر از سخنانش از عدم توزیع عادلانه غذا در سطح خانوار و جامعه به عنوان یکی از عوامل ناامنی غذایی و سوء تغذیه نام برد و افزود: اگرچه بررسیهای مصرف مواد غذایی در سطح کشور نشان می‌دهد که سرانه مصرف انرژی ۲۶۶۸ کیلو کالری و پروتئین ۷۳/۵۰ گرم در روز بیشتر از میزان توصیه شده است ولی به دلیل توزیع ناعادلانه در حدود ۱۶ درصد از اقشار جامعه دچار کمبود انرژی و حدود ۱۱ درصد دچار کمبود پروتئین هستند.

دکتر فرهادی همچنین گفت: شواهد نشان می‌دهد که ارتباط مثبتی بین وضعیت تغذیه و قدرت تولید وجود دارد و میزان بالای موارد مبتلا به بیماریها به دلیل دریافت ناکافی مواد مغذی می‌تواند روزهای کاری را به دلیل غیبت، کاهش دهد و از سویی بخش عمده‌ای از درآمد خانوار صرف هزینه‌های درمان می‌شود.

دکتر فرهادی هماهنگی کلیه بخشها و دستگاههای اجرایی مرتبط با سیستم غذا و تغذیه را برای تأمین امنیت غذایی از ضروریات دانست.

دکتر معصومه ابتکار معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست آخرین سخنران جلسه بود. وی طی سخنانی گفت:

در آستانه قرن بیست و یکم با افزایش بحرانهای زیستمحیطی، تلاشهای مقطعی کشورها نمی‌تواند در پیچه‌های روشنی را فراروی ملل گرسنه و فقیر جهان بگشاید. فقدان تعهد کافی و سیاستگذاری صحیح دولتها و ادامه روند سلطه‌گری محسوس و نامحسوس در کنار روند رو به افزایش تخریب محیط زیست، امنیت غذایی و کشاورزی را تهدید می‌کند. وی سپس از به

سرمایه گذاری در امنیت غذایی

کارگیری تدابیر دراز مدت به منظور برآوردن و در دسترس قرار دادن مواد مورد نیاز تغذیه به طور پایدار، به عنوان راهکار مناسب سخن گفت و با انتقاد از به کارگیری سموم دفع آفات طی سالیان گذشته و تا اندازه‌ای در زمان کنونی، گفت: اگرچه محدودیتهایی در استفاده از آفت‌کشهای آلی کلردار به دلیل پایداری آنها، در کشورهای پیشرفته برقرار شده است لیکن آثار آنها به طور مؤثری در محیط ادامه داشته به طوری که برای گونه‌های حساس مسئله ساز می‌باشد.

وی در ادامه بر لزوم جلوگیری از آلودگی آب و خاک از طریق اجرای ضوابط و استانداردها و کنترل منابع آلاینده به منظور تضمین سلامت فراورده‌های کشاورزی تأکید کرد.

دکتر ابتکار سپس با اشاره به نقش آموزش در اصلاح و بهبود امنیت غذایی گفت: زنان در کشور ما بیش از ۴۰ درصد از فراورده‌های کشاورزی را تولید می‌کنند. توجه کافی به تواناسازی زنان، افزایش دانش فنی و آگاهی آنان در خصوص فنون کشاورزی و تأکید بر مشارکت آنان در حفظ محیط زیست از راهکارهای مهم محسوب می‌گردد.

دکتر ابتکار در ادامه به تنوع ژنتیکی در کشور در ارتباط با تغذیه اشاره کرد و گفت: بنابراین آشکار است که امنیت غذایی پایدار و مستمر تنها در صورتی میسر است که حفاظت اصولی از چنین تنوع ژنتیکی مورد توجه قرار گیرد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

ثرويشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگي
پرتال جامع علوم انسانی